

In dialoog

Verzekeraars moeten hun verantwoordelijkheid opnemen

Steeds meer mensen kampen met schade aan hun woning door aanhoudende droogte en de daarmee gepaard gaande financiële gevolgen. Omdat de rechtspraak hieromtrent nogal uiteenlopend was, legden N-VA en de meerderheidspartijen eind vorig jaar een interpretatief wetsvoorstel op tafel - gesteund door de Raad van State - dat verzekeraars verplicht om eigenaars van scheurende woningen door droogte te vergoeden.

“ Ook aannemers mogen zich niet laten wegdrummen door verzekeringsmaatschappijen die hun verantwoordelijkheid ontlopen. ”

Assuralia, de koepelorganisatie van de verzekeraars, diende vervolgens een verzoek tot schorsing en vernietiging in bij het Grondwettelijk Hof, maar dat verzoek werd intussen ongegrond verklaard. De Federatie van Algemene Bouwaannemers polste bij N-VA Kamerlid Anneleen Van Bossuyt, die begin 2021 de kat de bel aanbond, naar een stand van zaken.

De laatste jaren staat het grondwater historisch laag en krijgen we alsmaar meer te maken met aanhoudende droogte. Daardoor scheuren en barsten steeds meer huizen. Door de extreem lage grondwaterstand treden namelijk zettingen op in grondlagen en als gevolg hiervan kunnen huizen verzakken en komen er scheuren in de muren. De schade loopt vaak op tot tienduizenden euro's en zelfs meer. De verwachting is dat dit soort droogte, en de daarmee gepaard gaande schade aan woningen, in de toekomst alsmaar vaker zal voorkomen.

Kan u de geschiedenis omtrent deze wetgeving kort kaderen?

Anneleen Van Bossuyt : Al in 2005 besliste de wetgever om een bijkomende bescherming te voorzien voor de consumenten voor verschillende natuurrampen binnen de brandverzekering. Zo werden ook aardverschuivingen en grondverzakkingen mee verzekerd binnen de algemene brandverzekering. Het initiële doel van de wet was om de consument zo breed mogelijk te beschermen. Toch weigerden verzekeringsmaatschappijen om schade aan woningen vanwege droogte terug te betalen, ondanks de wil van de wetgever. Met de goedkeuring van de interpretatieve wet kwam een einde aan die onduidelijkheid. Helaas proberen de verzekeringsmaatschappijen hun verantwoordelijkheden nog steeds te ontlopen door zich te verzetten tegen de wet.

Ook binnen de regering was er eerst weerstand. De ommekeer kwam er na een advies van de Raad van State, die oordeelde dat de betreffende bepaling

in het verleden uiteenlopend werd geïnterpreteerd door de rechtspraak en dus niet geheel duidelijk blijkt te zijn.

Klopt, het positieve advies van de Raad van State over ons interpretatief wetsvoorstel was een kantelpunt. De interpretatie die wij eraan geven, spoort met de intentie van de wetgever, bevestigt de Raad van State. Het terugwerkende effect vindt zijn verantwoording in de interpretatieve wet. Dus niet enkele toekomstige slachtoffers, maar ook reeds geleden schade sinds 2005 moeten nu vergoed worden. Het is heel goed dat er nu duidelijkheid is, want er heerste toch heel wat rechtsonzekerheid. Afhankelijk van de rechtbank waarvoor je verscheen, werd je al dan niet vergoed. Deze interpretatieve wet heft die onzekerheid op.

Eind februari 2022 kwam u te weten dat Assuralia, de koepelorganisatie van de Verzekeraars, een verzoek tot schorsing en vernietiging heeft ingediend bij het Grondwettelijk Hof. Verbaasde u dat?

Niet echt. Het was te verwachten dat ze blijven proberen om hun verantwoordelijkheid te ontlopen. En dat is bijzonder jammer, want voor heel wat mensen die schade leden is dit een financieel drama. We spreken hier over schade die kan oplopen tot wel 100 000 euro. Je betaalt een brandverzekering en denkt dat je hiervoor verzekerd bent. Als dat dan niet zo blijkt te zijn, sta je plots met de rug tegen de muur.

In hun argumentatie stellen de verzekeraars dat de interpretatieve wet juist meer onduidelijkheid schept. Daarenboven zou de huidige dekking slechts een druppel op een hete plaat zijn, en dit omdat enkel de gevolgschade wordt vergoed en niet de kosten voor het rechtzetten van de oorzaak van het probleem. Wat vindt u van die argumentatie?

Ik begrijp vooral dat ze hun verplichtingen niet willen nakomen. De wet van 2005 was al duidelijk hierover: de consument zo breed mogelijk beschermen. En het is net in het belang van de verzekeraar dat niet enkel de gevolgschade wordt vergoed, maar ook het aanpakken van de oorzaak. Anders kan hetzelfde probleem zich na een aantal jaren opnieuw stellen. Het is de taak van de verzekeraar om voor dergelijke natuurrampen, die duidelijk onder de brandverzekering vallen, de nodige reserves aan te leggen.

Assuralia, de koepelorganisatie van de verzekeraars, diende vervolgens een verzoek tot schorsing en vernietiging in bij het Grondwettelijk Hof, maar dat verzoek werd intussen ongegrond verklaard. Hoe gaat het nu verder?

Het Grondwettelijk Hof moet nu nog een uitspraak doen over de grond van de zaak. Het ongegrond verklaren van het verzoek tot schorsing heeft enkel betrekking op de lopende zaken. Het doel van de verzekeraars was om nu alles on hold te zetten, maar de wet blijft dus voorlopig van kracht. En daar zijn we heel erg blij om, want schade door droogte is een probleem dat alleen maar acuter wordt. Terwijl het vroeger vooral in streken met kleibodem voorviel, zien we het steeds vaker in andere gebieden. Ook bij mij in het Gentse zijn er bijvoorbeeld al heel wat schadegevallen.

De interpretatieve wet beschermt niet enkel de consument, maar ook de aannemers, die eveneens vaak betrokken partij zijn.

Absoluut. Ook aannemers mogen zich niet laten wegdrummen door verzekeringsmaatschappijen die hun verantwoordelijkheid ontlopen. Met deze interpretatieve wet bieden we een houvast voor iedereen die financieel getroffen wordt. Momenteel kunnen we niet meer doen dan de uitspraak van het Grondwettelijk Hof afwachten. Pas dan zullen we bekijken of we nog verdere stappen moeten ondernemen. ■